

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2012/0415 van 17 oktober 2012
in de zaak 1112/0412/A/4/0371

In zake:

de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Pieter Jan VERVOORT
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partij

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
departement RWO, afdeling Antwerpen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Willem SLOSSE
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Brusselstraat 59
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomende
partijen:*

1. het college van burgemeester en schepenen van de **gemeente OLEN**

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Floris SEBREGHTS
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Mechelsesteenweg 27
waar woonplaats wordt gekozen

2. de nv [REDACTED], met zetel te [REDACTED]

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 20 januari 2012, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het departement RWO, afdeling Antwerpen van 5 december 2011 waarbij aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning wordt geweigerd voor het bouwen van 2 grootschalige windturbines met bijhorende middenspanningscabine, het kabeltracé tussen de 2 windturbines en de middenspanningscabine, alsmede het noodzakelijk kappen van bomen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op de percelen gelegen te [REDACTED], en met als kadastrale omschrijving [REDACTED] en te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een antwoordnota ingediend en heeft het originele administratief dossier neergelegd. De verzoekende partij heeft een wederantwoordnota ingediend. De tussenkomende partijen hebben een schriftelijke uiteenzetting ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 29 augustus 2012, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Kamervoorzitter Nathalie DE CLERCQ heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Tom KLOECK die loco advocaten Peter FLAMEY en Pieter Jan VERVOORT verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Astrid GELIJKENS die loco advocaat Willem SLOSSE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Olivier VERHULST die loco advocaat Floris SEBRECHTS verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, zijn gehoord.

De tweede tussenkomende partij, hoewel behoorlijk opgeroepen, is niet ter zitting verschenen. Gelet op artikel 4.8.24 VCRO verhindert de afwezigheid van partijen de geldigheid van de zitting, en dus van de behandeling van de zaak, echter niet.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

1.

De gemeente OLEN en het college van burgemeester en schepenen van de gemeente OLEN verzoeken met een aangetekende brief van 13 maart 2012 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de vierde kamer heeft met een beschikking van 16 april 2012 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek tot tussenkomst van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente OLEN als de bij het dossier betrokken adviserende instantie overeenkomstig artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 6° VCRO in te willigen.

Met dezelfde beschikking is het verzoek tot tussenkomst van de gemeente OLEN overeenkomstig artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO onontvankelijk verklaard omdat zij niet aantoonde welke hinder of nadelen zij ondervindt van de bestreden beslissing.

2.

De nv [REDACTED] verzoekt met een aangetekende brief van 29 februari 2012 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de vierde kamer heeft met een beschikking van 30 maart 2012 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO.

IV. REGELMATIGHEID VAN DE RECHTSPLEGING

De gemeente Olen en het college van burgemeester en schepenen van de gemeente OLEN hebben gezamenlijk een schriftelijke uiteenzetting ingediend op 14 mei 2012.

Aangezien het verzoek tot tussenkomst van de gemeente Olen onontvankelijk werd bevonden, wordt de schriftelijke uiteenzetting, voor zover ingediend door de gemeente Olen, uit de debatten geweerd.

Op het verzoek van de gemeente Olen in deze schriftelijke uiteenzetting tot een “herziening” van de beschikking van 16 april 2012, kan niet ingegaan worden. De gemeente Olen stelt het oordeel van de Raad in de voormelde beschikking niet te kunnen delen. De Raad kan zijn uitspraken niet “herzien” op grond van een verzoek van een partij die stelt het oordeel in die uitspraak niet te delen.

V. FEITEN

Op 30 juni 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de verzoekende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van 2 grootschalige windturbines met bijhorende middenspanningscabine (technische werken), het kabeltracé tussen de windturbines en de middenspanningscabine, alsmede het noodzakelijk kappen van bomen (terreinaanleg)”*.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan ‘Herentals-Mol’, gelegen in agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen in een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Tijdens het openbaar onderzoek, georganiseerd door de gemeente Olen van 8 augustus 2011 tot en met 6 september 2011, wordt één bezwaarschrift ingediend.

Tijdens openbaar onderzoek, georganiseerd door de gemeente Herentals van 11 augustus 2011 tot en met 9 september 2011, worden geen bezwaarschriften ingediend.

NV Air Liquide brengt op 1 augustus 2011 een gunstig advies uit.

Defensie, Material Resources-sectie Infrastructuur, brengt op 5 augustus 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De brandweer van Herentals brengt op 9 augustus 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De brandweer van Olen brengt op 9 augustus 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 10 augustus 2011 een gunstig advies uit, mits 5.146 m² te behouden als bos en mits voor het overige (3.809 m²) een bosbehoudsbijdrage van 7.541,82 euro.

Elia brengt op 22 augustus 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Nv De Scheepvaart brengt op 22 augustus 2011 een ongunstig advies uit voor het leggen van leidingen in de buurt van een (nieuwe) sluis.

De FOD Mobiliteit en Vervoer, Luchtvaart, brengt op 22 augustus 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening van Olen brengt op 22 augustus 2011 een ongunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling archeologie, brengt op 26 augustus 2011 een gunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling landschappen, brengt op 26 augustus 2011 een gunstig advies uit.

De gemeentelijke raadscommissie ruimtelijke ordening en openbare werken van Olen brengt op 5 september 2011 een ongunstig advies uit.

De technische dienst van de gemeente Herentals brengt op 23 september 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De milieudienst van de gemeente Herentals brengt op 23 september 2011 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Olen brengt op 29 september 2011 volgend ongunstig advies uit.

“..

Een verspreide inplanting van verschillende individuele turbines is niet aangewezen. Pas vanaf 3 windturbines spreekt de omzendbrief over een cluster. De aanvraag omvat de oprichting van slechts 2 turbines, dus beantwoordt niet aan het uitgangsprincipe van bundeling. Daarbij meent de aanvrager dat de turbines gebundeld worden met verschillende grote lijninfrastructuren. Evenwel wordt de turbine op het grondgebied van Olen ingeplant op ongeveer 260m uit het Albertkanaal, midden in een landschappelijk waardevol gebied dat als relictzone in de Landschapsatlas gekend is. Door de beboste omgeving wordt op schaalniveau van de omgeving de bundeling niet ervaren.

...

Het bestuur geeft de voorkeur aan de inplanting van windmolens in het industriegebied binnen het ENA, gebundeld met de reeds aanwezige lijnvormige infrastructuren. Dit inplantingsvoorstel beantwoordt hier niet aan. De voorgestelde locatie ligt in het openruimtegebied dat deel uitmaakt van de openruimte corridor tussen Herentals en Olen op ruime afstand vanuit het Albertkanaal. Dit gebied bevat belangrijke natuur- en landschapswaarden. Elke inplanting in dit gebied dient bijgevolg bijzonder goed overwogen te worden en mag de natuur- en landschapswaarde niet schaden. Daarenboven bestaan mogelijk aan de zuidzijde van het Albertkanaal betere inplantingsmogelijkheden, in de onmiddellijke omgeving van de Olense sluizen of in het industriegebied, die misschien gehypothekeerd worden door deze optie. Zolang deze globale visie ontbreekt, zal het bestuur de aanvraag ongunstig adviseren.

...

In het ongunstig advies van de Dienst voor de Scheepvaart wordt gesteld dat er op de rechteroever geen toelating kan worden gegeven voor het aanleggen van kabels binnen het domein dat beheerd wordt door nv De Scheepvaart.

...”
Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herentals verleent op 27 september 2011 het volgend advies:

“ ...

De woning die het dichtst bij de windturbine 1 staat, is een woning horende bij een nabijgelegen manege. Deze woning staat volgens de gegevens van de stad op net iets minder dan 250m. Het is aangewezen om de windturbine zodanig in te planten in dit gebied dat de afstand tot deze woning ook minimaal 250m bedraagt en de hinder beperkt wordt. Zo heeft deze woning tot 30 uren slagschaduw per jaar van deze windturbine. Door een gewijzigde inplanting van de windturbine in deze omgeving kan hinder tot een minimum beperkt worden. De windturbine bezorgt volgens de gegeven plannen ook hinder aan kantoren gelegen op het nabijgelegen industrieterrein waarover in het begeleidende document niets geschreven staat. De impact op de nabijgelegen manege, die de stad hier wil bestendigen met de opmaak van een RUP zonevrije recreatie, wordt niet beschreven.

....

De windturbine op grondgebied Herentals wordt opgericht op een bebost perceel. Om de windturbine met bijhorende installaties en verhardingen te kunnen realiseren zal een groot deel van het bestaande bos gekapt worden. Dit is te betreuren omdat op de omliggende percelen geen bebossing aanwezig is en zo een bestaand bos moet verdwijnen. Het is zeer te betreuren dat een bos dient te verdwijnen voor de bouw van een grootschalige infrastructuur als een windturbine terwijl op omliggende percelen geen bos aanwezig is. Het ontbossen is trouwens ook in strijd met de voorwaarden van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Herentals waarin voor voorliggende gebied het volgende is vooropgesteld: Het kleinschalig landbouwgebied te [REDACTED] vormt een geheel met het gebied [REDACTED] te Olen. Dit gebied wordt als landbouwgebied gevrijwaard. Een gedifferentieerde landbouwontwikkeling is mogelijk met aandacht voor de omgevingskwaliteiten. Het gebied is gelegen binnen een belangrijke open ruimtecorridor ten oosten van de kern van Herentals. Vandaar dat het behoud van de open ruimte en de aanwezige kleine bos- en landschapselementen gewaarborgd moet worden. Het voorstel is in strijd met het richtinggevend deel van het GRS.

De verantwoording dat een bos verdwijnt, maar de visuele impact beperkt is omdat er een bommenrij behouden blijft is ontoereikend. Bovendien moet ook rekening gehouden worden met de natuurwaarden van het aanpalende bos.

...

De gegevens van het dossier geven weer dat men opteert voor het ver uit elkaar plaatsen van de turbines voor een luchtigere opstelling en om rekening te kunnen houden met natuurwaarden. Uit de andere delen van het document blijkt echter dat de inplanting nodig is om een maximum aan energie te kunnen garanderen. Met de inplanting van de turbines wordt echter geen rekening gehouden met de lokale natuurwaarden op de terreinen ter plekke zelf en ligt een economische reden aan de basis.

...

De inplanting van de cabine op het terrein zoals voorgesteld kan niet worden toegelaten. De cabine dient aan te sluiten bij de noodzakelijke verharding van de windturbine....

Het plan moet de juiste maten bevatten om een vergunning te kunnen verlenen. Een marge van 20m is een al te ruime marge voor een windturbine.

...”

Het Vlaams Energieagentschap, Interdepartementale Windwerkgroep, brengt op 14 oktober 2011 een gunstig advies uit.

De verwerende partij beslist op 5 december 2011 een stedenbouwkundige vergunning te weigeren. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

Zoals bepaald in de omzendbrief EME12006101 — R012006102 "afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" dient een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning voor de oprichting van windturbines een lokalisatienota te bevatten; in deze lokalisatienota moet de locatiekeuze op basis van verschillende afwegingselementen worden gemotiveerd en onderbouwd, zoals bundeling als fundamenteel uitgangsprincipe, grondgebruik, wonen, landbouw, bedrijventerreinen, zeehavengebieden, sport en recreatie, landschap, geluidsimpact, slagschaduw-lichtreflecties, veiligheid, natuur, MER-plicht en luchtvaart.

Het ruimtelijk principe van gedeconcentreerde bundeling uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (zie hoofdstuk 2.1) wordt algemeen voor de inplanting van windturbines verfijnd in het principe van de plaatsdeling (site sharing). Door windturbines zoveel als mogelijk te bundelen, moet het behoud van de nog resterende open ruimte in het sterk verstedelijkte Vlaanderen worden gegarandeerd. De absolute voorkeur gaat dan ook uit naar het realiseren van windenergieopwekking door middel van een clustering van windturbines. Een verspreide inplanting van verschillende individuele turbines is niet aangewezen. Vanaf 3 windturbines wordt van een cluster gesproken.

De aanvraag omvat de oprichting van slechts 2 windturbines. De aanvraag beantwoordt bijgevolg niet aan het uitgangsprincipe van bundeling, dat stelt dat we vanaf 3 windturbines kunnen spreken van een cluster. Een globale visie ontbreekt.

Tevens dient er gestreefd te worden naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden/netwerken en de kernen van het buitengebied. Vermindering van de woonkwaliteit kan worden vermeden door te streven naar een bundeling van windturbines met grootschalige bedrijventerreinen. ... Een technisch haalbare locatie in de open ruimte kan worden onderzocht indien er naar een zo groot mogelijke ruimtelijke bundeling wordt gestreefd met andere infrastructuur, bij voorkeur grotere lijninfrastructuur (vb. wegen spoorwegen, rivieren, hoogspanningslijnen, ...), die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft en een bijkomende markering kan betekenen.... De locatiekeuze voor windturbines en windturbineparken zal in zowel de stedelijke gebieden, de bedrijventzones en de kernen als in de open ruimte moeten passen binnen een samenhangende visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het betrokken gebied.

De windturbines worden voorzien op ca. 200m uit het Albertkanaal, midden in een openruimtegebied dat als relictzone in de Landschapsatlas gekend is (Bos- en akkercomplex [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED]). De openruimte corridor tussen Herentals en Olen bevat belangrijke natuur- en landschapswaarden. Ook in de gemeentelijke structuurplannen wordt dit gebied beschreven als een belangrijk openruimtegebied. In het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de gemeente Olen wordt over betreffend gebied het volgende gesteld “... Volgende gave landschappen en relictzones worden gevrijwaard: landschappelijk netwerk [REDACTED] ... Beschermen en versterken van de aanwezige lijn- en puntvormige relictten is aangewezen in de volgende gebieden: ... openruimtecorridor [REDACTED] (inclusief de in het RSPA geselecteerde openruimteverbinding ter hoogte van de sluizen) ...De zone tussen de N13 en het Albertkanaal wordt beschreven als een open landbouwgebied met mogelijkheid tot verweving. Het betreft hier meer specifiek een open

gebied met matige landbouwwaarde, veelvuldig voorkomen van verspreide bosfragmenten met hoge tot zeer hoge biologische waardering. Het is een gebied dat zijn onbebouwd karakter moet behouden omwille van in stand te houden of te ontwikkelen natuurlijke en/of landschappelijke kwaliteiten: in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de stad Herentals wordt over betreffend gebied het volgende gesteld 'De oostelijke open-ruimtecorridor dient zo veel mogelijk als open ruimte behouden te blijven. Deze oostelijke open-ruimtecorridor vormt een open ruimte tussen de verstedelijkte omgeving van Herentals en de verstedelijkte omgeving van Geel-Olen. De belangrijkste eigenschap van dit gebied vormt de open ruimte. De typische openruimtefuncties (landbouw, natuur en recreatie) vormen dan ook de belangrijkste functies binnen de deelruimte.... Het landschappelijk waardevol kleinschalig landbouwgebied te [REDACTED] vormt een geheel met het gebied [REDACTED] te Olen. Dit gebied wordt als landbouwgebied gevrijwaard. Een gedifferentieerde landbouwontwikkeling is mogelijk met aandacht voor de omgevingskwaliteiten. Het gebied is gelegen binnen een belangrijke open ruimtecorridor ten oosten van de kern van Herentals. Vandaar dat het behoud van de open ruimte en de aanwezige kleine bos- en landschapselementen gewaarborgd moet worden...." De inplanting van de windturbines in een dergelijk waardevol openruimtegebied, op toch al grote afstand van het Albertkanaal, is niet aanvaardbaar.

Tevens werd door nv De Scheepvaart een ongunstig advies gegeven over de aanvraag, aangezien er geen leidingen in de buurt van de sluis mogen worden aangelegd. Er kan geen domeinvergunning verkregen worden van nv De Scheepvaart gelet op de mogelijkheid van de bouw van een nieuwe sluis.

De voorgestelde inplanting van de 2 windturbines is vanuit stedenbouwkundig oogpunt onaanvaardbaar; de aanvraag brengt de goede ruimtelijke ordening in het gedrang.

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31110/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan. Het voorliggende (bouw)project heeft geen omvangrijke oppervlakte, windturbines hebben immers een zeer beperkt grondgebruik, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat het schadelijk effect beperkt is.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag is niet verenigbaar met de goede ruimtelijke ordening. De aanvraag is niet in overeenstemming met de principes zoals bepaald in de omzendbrief EME/2006/01 — R0/2006102 "afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines", De aanvraag omvat de oprichting van slechts 2 windturbines. De aanvraag beantwoordt bijgevolg niet aan het uitgangsprincipe van bundeling, dat stelt dat we vanaf 3 windturbines kunnen spreken van een cluster. Een globale visie ontbreekt. De windturbines worden tevens voorzien op ca. 200m uit het Albertkanaal, midden in een openruimtegebied dat als relictzone in de Landschapsatlas gekend is (Bos- en akkercomplex [REDACTED]). De openruimte corridor tussen Herentals en Olen bevat belangrijke natuur- en landschapswaarden. De inplanting van de windturbines in een dergelijk waardevol openruimtegebied, op toch al grote afstand van het Albertkanaal, is niet aanvaardbaar

...

Dit is de bestreden beslissing.

VI. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

Het bestreden besluit is met een aangetekende brief van 5 december 2011 betekend aan de verzoekende partij. Het beroep bij de Raad, ingesteld op 20 januari 2012, is tijdig.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partij

De verzoekende partij is de aanvrager van de vergunning en beschikt op grond van artikel 4.8.16 §1, 1° VCRO over het vereiste belang.

De verzoekende partij heeft tevens een rechtsgeldige beslissing om in rechte te treden voorgelegd van 9 januari 2012.

VII. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Tweede middel

Standpunt van de partijen

In dit middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, artikel 4.3.1 en 2.1.2, §7 VCRO, van het zorgvuldigheidsbeginsel en de materiële motiveringsplicht en machts-overschrijding.

De verzoekende partij zet uiteen:

“ ...

Dat de GSA overweegt dat de vergunning moet geweigerd worden omdat de inplantingslocatie volgens het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Olen en het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan Herentals gelegen zou zijn in een openruimtegebied met belangrijke natuur- en landschapswaarden dat als dusdanig moet worden bewaard;

Dat dit evenwel geen aanvaardbaar weigeringsmotief is, aangezien structuurplannen volgens artikel 2.1.2, §7 VCRO geen beoordelingsgrond vormen voor bouw aanvragen.

Dat de GSA verwijst naar de “goede ruimtelijke ordening”, maar dat afgezien van de verwijzing naar de genoemde ruimtelijke structuurplannen helemaal niet concreet en precies wordt uitgelegd waarom de inplanting van twee windturbines die worden gebundeld met het Albertkanaal de goede ruimtelijke ordening aantasten;

Dat zoals genoegzaam aangetoond de twee turbines gebundeld worden met het Albertkanaal zodat de open ruimte maximaal gevrijwaard blijft; dat de redengeving door de GSA de weigering van de vergunning in rechte niet kan dragen.

Dat de bewering dat het openruimtegebied belangrijke natuur- en landschapswaarden bevat die door de aanvraag in het gedrang zouden komen, helemaal niet begrepen kan worden;

Dat de bestreden beslissing op dit punt tegenstrijdig gemotiveerd is aangezien de GSA het bezwaar met betrekking tot de aantasting van natuurwaarden in de omgeving heeft verworpen onder verwijzing naar het advies van het Agentschap Natuur en Bos; dat de GSA op blz. 6 bovenaan van het bestreden besluit bij de behandeling van de bezwaren heeft overwogen dat de oprichting van de windturbines slechts een "beperkte impact" heeft op de aanwezige natuurwaarden;

Dat het Agentschap Natuur en Bos de aanvraag op 10 augustus 2011 gunstig heeft geadviseerd; dat de inplantingsplaats volgens Natuur en Bos bezet is met naalddhout; dat het bos volgens het Agentschap Natuur en Bos "een matige ecologische en/of landschappelijke waarde" heeft;

Dat daarenboven door Onroerend Erfgoed - Landschappen op 26 augustus 2011 een gunstig advies werd uitgebracht; dat verzoekende partij van dit advies geen kopie mocht ontvangen; dat verzoekende partij voorbehoud maakt om het middel verder aan te vullen na kennisname van de volledige inhoud van dit advies in het administratief dossier dat door verwerende partij zal worden neergelegd;

Dat ook het Vlaamse Energieagentschap in haar gunstig advies van 14 oktober 2011 uitdrukkelijk heeft gesteld dat er van de inplanting - gebundeld met het Albertkanaal en de industriegebieden ten oosten en ten noordwesten - "geen significant negatieve impact op het landschap wordt verwacht" en ook "geen significant negatieve impact op de natuur en avifauna verwacht wordt";

Dat de GSA gelet op de verschillende andersluidende gunstige adviezen (in het bijzonder van Onroerend Erfgoed - Landschappen, het Agentschap Natuur en het Vlaamse Energieagentschap), des te preciezer en concreter moest motiveren waarom de aanvraag strijdig zou zijn met de goede ruimtelijke ordening; dat de GSA te dien einde niet kon volstaan met de overweging dat het gaat om een openruimtegebied dat gekend is als relictzone met belangrijke natuur- en landschapswaarden en de verwijzing naar de gemeentelijke structuurplannen;

Dat de bewering dat de zone belangrijke natuur- en landschapswaarden zou bevatten, overigens uitdrukkelijk wordt tegengesproken door het gunstig advies van het Agentschap Natuur en Bos dd. 10 augustus 2011 ("het bos heeft een matige ecologische of landschappelijke waarde");

Dat opgemerkt moet worden dat de inplantingslocatie van de turbines zich niet bevindt in een ankerplaats, beschermd landschap of beschermd dorpsgezicht; dat de dichtst bijzijnde turbine zich op ruim 2 km van de meest nabijgelegen ankerplaats bevindt (Heuvelrug);

Dat de GSA dus duidelijk moest maken waarom hij deze gunstige adviezen niet kan bijtreden; dat hij op dit punt zich niet mocht beperken tot de verwijzing naar de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen van de gemeente Olen en Herentals die immers geen beoordelingsgrond vormen voor vergunningsaanvragen;

...

De verwerende partij repliceert:

" ...

De motivering aangaande de onaanvaardbare inplanting in het zeer open ruimtegebied is in eerste instantie gebaseerd op eigen vaststelling en onderzoek van verwerende partij: de windturbines worden voorzien midden in een openruimtegebied dat als relictzone in de Landschapsatlas gekend is.

...

Specifiek aangaande de relictzone in kwestie, stelt Geoloket: "... Beleidswenselijkheden: Vrijwaren van bebouwing of verdere versnijding" (eigen onderlijning)

De motivering van de weigering omwille van het feit dat de inplanting zou gebeuren in een openruimtegebied, wordt dus niet enkel feitelijk onderbouwd (de luchtfoto's in het aanvraagdossier van verzoekende partij -stuk nr. 19- spreken boekdelen) maar wordt bovendien aangevuld met de vaststelling dat dit openruimtegebied een relictzone is waarvoor men het wenselijk acht dat deze niet bebouwd zou worden, noch verder versneden wordt.

Het inplanten van twee windmolens in deze relictzone gaat hier vanzelfsprekend lijnrecht tegenin.

...

Pas in tweede instantie, en bij wijze van ten overvloede onderbouwing, verwijst verwerende partij naar de gemeentelijke ruimtelijk structuurplannen van Olen en Herentals. Gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen mogen dan misschien geen rechtstreekse beoordelingsgrond vormen, ze geven wel een zeer goede indicatie van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen, hetgeen ook een element is waarmee volgens artikel 4.3.1 VCRO en de omzendbrief rekening moet worden gehouden.

Het mag duidelijk zijn dat de grondslag voor de argumentatie over het niet aanvaardbaar zijn van de inplanting in de open ruimte te vinden is in de feitelijke vaststelling dat het een gaaf openruimtegebied betreft, en in de juridische vaststelling dat het een relictzone betreft die gevrijwaard moet worden. Dit zijn de determinerende grondslagen voor deze weigeringsgrond.

...

Verzoekende partij verwijst naar enkele gunstige adviezen aangaande de aantasting van de landschapswaarden.

- *advies van het Agentschap Natuur en Bos...: dit advies spreekt enkel over het bos... niet over de landschapswaarde van de openruimtecorridor en de relictzone...*

Om die reden is ook de verwijzing naar de weerlegging van het bezwaar op basis van dit advies hier irrelevant.

- *advies van Onroerend Erfgoed-Landschappen...is op geen enkele wijze gemotiveerd*
- *advies van de Windwerkgroep...ook dit advies is ter zake slechts zeer summier gemotiveerd door een standaardformulering...*

Verwerende partij wijkt van deze laatste twee ongemotiveerde adviezen dan ook af, en wel op deugdelijk gemotiveerde wijze met verwijzing naar het open landschap en de relictzone.

..."

De eerste tussenkomende partij voegt hieraan toe:

"...

In dit kader kan vooreerst verwezen worden naar de vaste rechtspraak van de Raad van State die stelt dat een middel onontvankelijk is en niet tot de vernietiging kan leiden als in dit middel kritiek wordt geleverd op een overtollig motief. Dit standpunt wordt ook bijgetreden door Uw Raad. Een motief is overtollig als de aangevochten beslissing een ander motief of andere motieven bevat die haar kunnen verantwoorden. Van zodra één

motief volstaat om een vergunning te weigeren, is kritiek op de andere motieven niet ontvankelijk.

De kritiek die verzoekende partij geeft t.a.v. de door haar in dit middel aangehaalde motief gesteund op een vermeende basis in het structuurplan, is aldus niet ter zake dienend. Los van die elementen, volstaat de motivering van de weigering o.b.v. de onverenigbaarheid met de goede ruimtelijke ordening uitgaande van de artikelen 4.3.1 VCRO (en 1.1.4 VCRO).

Het middel is om die reden niet ontvankelijk.

...

In casu is dit ook wat de verwerende partij heeft gedaan: de vergunningsaanvraag weigeren op basis van een op zichzelf staand argument van goede ruimtelijke ordening, en slechts in ondergeschikte orde verwijzen naar de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen zoals deze tot uiting komen in de ruimtelijke structuurplannen van de stad Herentals en de gemeente Olen. Meer bepaald wordt de vergunning voornamelijk geweigerd omwille van het feit dat de ingediende aanvraag strekte tot een geïsoleerde inplanting van 2 windturbines in een waardevol, nog niet aangesneden openruimtegebied. Vervolgens wordt slechts in bijkomende orde verwezen naar de beleidsmatig gewenste ontwikkelingen van de stad Herentals en de gemeente Olen die strekken tot het behoud van het waardevolle openruimtegebied.

Hier komt nog bij dat, in tegenstelling tot wat verzoekende partij vooropstelt, er geen tegenstrijdigheid is tussen de weerlegging van de bezwaarschriften en de determinerende weigeringsmotieven. Wel integendeel: het bezwaar waar wordt aangehaald dat de inplanting van de windturbines in een waardevol openruimtegebied op een grote afstand van het Albertkanaal, onaanvaardbaar is, werd weerhouden.

...

De verzoekende partij dupliceert:

“ ...

De bewering van verwerende partij dat de GSA zich niet zozeer gesteund heeft op een structuurplan maar wel op de ligging van de turbines in een relictzone volgens de Landschapsatlas, kan niet begrepen worden.

De opname van het gebied als relictzone in de Landschapsatlas mag immers evenmin een beoordelingsgrond vormen voor het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning.

Immers, aan de opname in de landschapsinventaris (als puntrelicten, lijnrelicten, relictzones of ankerplaatsen) zijn geen rechtstreekse rechtsgevolgen verbonden.

Voor de meest waardevolle erfgoedelementen uit de Landschapsatlas, de ankerplaatsen, wordt in artikel 24 van het decreet landschapszorg bepaald dat de aanduiding van ankerplaatsen geen beperkingen mogen vaststellen die absoluut werken of handelingen verbieden of onmogelijk maken die overeenstemmen met de plannen van aanleg, zij geen beoordelingsgrond vormt voor de stedenbouwkundige vergunningen aangevraagd door de burger...

De ligging in een relictzone volgens de Landschapsatlas kan dus geen beoordelingsgrond vormen en kan op zichzelf genomen de weigering van de vergunning dus in rechte niet dragen.

De bewering dat de verwijzing naar de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen slechts “bij wijze van ten overvloede onderbouwing” geldt, kan niet begrepen worden. De motivering hieromtrent (op blz. 8) is omstandig uitgewerkt en in vette tekst weergegeven, zodat niet aangenomen kan worden dat dit als een overtoollig motief beschouwd moet worden.

De verwerende partij kan het verbod van artikel 2.1.2 §7 VCRO niet omzeilen door de verwijzing naar de “gewenste ruimtelijke ontwikkelingen” die volgens artikel 4.3.1 §2, 2° VCRO ook in rekening gebracht mogen worden.

Om misbruik tegen te gaan, moet de mogelijkheid van artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO om bij de beoordeling rekening te houden met beleidsmatig gewenste ontwikkelingen uitzonderlijk blijven en zal dergelijke beslissing met de nodige omzichtigheid en in ieder geval met een overtuigende motivering genomen dienen te worden...

Daarbij moet vastgesteld worden dat in de bestreden beslissing helemaal niet verwezen wordt naar beleidsmatig gewenste ontwikkelingen en/of artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO, maar enkel naar de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen. Laat staan dat precies, concreet en omstandig wordt gemotiveerd wat beleidsmatig gewenste ontwikkelingen zijn en op welke manier hiermee rekening gehouden wordt.

Het gaat natuurlijk niet op om de inhoud van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zonder meer gelijk te stellen aan de “beleidsmatig gewenste ontwikkelingen” uit artikel 4.3.1, §2, 2° VCRO.

De weigering klemmt des te meer gelet op de verschillende gunstige adviezen, in het bijzonder dat van Onroerend Erfgoed-Landschappen van 26 augustus 2011.

De verwerende partij voert aan dat dit advies niet gemotiveerd zou zijn, zodat hiervan probleemloos kan worden afgeweken.

Deze zienswijze kan niet bijgetreden worden; het betreft een uitdrukkelijk gunstig advies van Onroerend Erfgoed, de adviesinstantie die het best geplaatst is om zich uit te spreken over de vermeende aantasting van de landschapswaarden. De verwerende partij mocht hiervan dus niet afwijken onder loutere verwijzing naar de gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen en de opname in de Landschapsatlas als relictzone, hetgeen immers op zichzelf genomen geen beoordelingsgrond mag vormen voor een individuele vergunningsaanvraag.

...

Beoordeling door de Raad

1.

Het bestreden besluit bevat onder de titel “beoordeling van de goede ruimtelijke ordening” de drie volgende weigeringsmotieven:

- “De aanvraag omvat de oprichting van slechts 2 windturbines. De aanvraag beantwoordt bijgevolg niet aan het uitgangsprincipe van bundeling, dat stelt dat we vanaf 3 windturbines kunnen spreken van een cluster. Een globale visie ontbreekt”;
- “De inplanting van de windturbines in een dergelijk waardevol openruimtegebied, op toch al grote afstand van het Albertkanaal, is niet aanvaardbaar”;

- “Tevens werd door nv De Scheepvaart een ongunstig advies gegeven over de aanvraag, aangezien er geen leidingen in de buurt van de sluis mogen worden aangelegd. Er kan geen domeinvergunning verkregen worden van nv De Scheepvaart gelet op de mogelijkheid van de bouw van een nieuwe sluis.”

Het tweede middel van de verzoekende partij viseert het tweede weigeringsmotief.

De verzoekende partij voert in essentie aan dat structuurplannen geen aanvaardbaar weigeringsmotief vormen, dat behalve de verwijzing naar de structuurplannen er geen precieze en concrete motieven zijn in de bestreden beslissing aangaande de goede ruimtelijke ordening, dat de motieven tegenstrijdig zijn aangezien enerzijds een bezwaar wordt verworpen onder verwijzing naar het advies van het Agentschap Natuur en Bos en anderzijds overwogen wordt dat het open ruimte gebied ter plaatse belangrijke natuur- en landschapswaarden heeft, dat verschillende instanties inzake de landschapswaarden het geplande gunstig adviseerden en dat de verwerende partij niet duidelijk maakt waarom hij deze adviezen niet kan bijtreden.

De eerste tussenkomenende partij kan derhalve niet gevolgd worden waar ze opwerpt dat het aangevoerde middel onontvankelijk is omdat kritiek wordt geuit op “een motief gesteund op een vermeende basis in het structuurplan”, dat een overtollig motief zou uitmaken. Uit de uiteenzettingen in het verzoekschrift blijkt afdoende dat de verzoekende partij onder het tweede middel niet enkel omwille van de verwijzing naar structuurplannen het voormeld tweede weigeringsmotief bekritiseert.

2.

In de overwegingen in het bestreden besluit aangaande de inplantingsplaats van het aangevraagde, zoals aangehaald in de feitenuiteenzetting, stelt de verwerende partij dat er moet gestreefd worden naar een ruimtelijke concentratie van windturbines in de nabijheid van of in de stedelijke gebieden/netwerken en de kernen van het buitengebied, dat een vermindering van de woonkwaliteit kan worden vermeden door te streven naar een bundeling van windturbines met grootschalige bedrijventerreinen, dat een technisch haalbare locatie in de open ruimte kan worden onderzocht indien er naar een zo groot mogelijke ruimtelijke bundeling wordt gestreefd met andere infrastructuur, bij voorkeur grotere lijninfrastructuur, die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft, dat de aangevraagde windturbines worden voorzien op ca. 200m uit het Albertkanaal, midden in een openruimtegebied dat als relictzone in de Landschapsatlas gekend is, dat de openruimte corridor tussen Herentals en Olen belangrijke natuur- en landschapswaarden bevat, dat ook in de gemeentelijke structuurplannen dit gebied wordt beschreven als een belangrijk openruimtegebied en dat de inplanting van de windturbines in een dergelijk waardevol openruimtegebied, op toch al grote afstand van het Albertkanaal, niet aanvaardbaar is.

Om te voldoen aan de formele motiveringsplicht dient een vergunningsverlenende overheid duidelijk de met de ruimtelijke ordening verband houdende redenen opgeven, waarop zij haar beslissing steunt, derwijze dat het de belanghebbende mogelijk is met kennis van zaken tegen de beslissing op te komen. De opgegeven motieven moeten afdoende zijn.

Uit de hierboven aangehaalde overwegingen van het bestreden besluit zijn duidelijk de met de ruimtelijk ordening verband houdende overwegingen opgenomen die de verwerende partij hebben doen besluiten dat het aangevraagde niet verenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening omwille van de inplanting van de turbines in waardevol openruimtegebied. De bedoelde overwegingen in het bestreden besluit stellen een belanghebbende in staat om met kennis van zaken wettigheidskritiek te uiten op de bestreden beslissing inzake dit aspect van goede ruimtelijke ordening. Met name kon een belanghebbende nagaan of de verwerende partij is

uitgegaan van gegevens die, zowel in rechte als in feite juist zijn, of zij die correct heeft beoordeeld, en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot het bestreden besluit is gekomen.

3.

De argumentatie van de verzoekende partij dat de adviezen van het Agentschap Natuur en Bos, Onroerend Erfgoed – landschappen en het Vlaams Energieagentschap gunstig zijn, doen aan de bovenstaande vaststelling geen afbreuk. Een vergunningsverlenende overheid treedt immers op als orgaan van actief bestuur en is er niet toe gehouden om te antwoorden op alle adviezen.

Bovendien moet vastgesteld worden dat tegenover deze gunstige adviezen het ongunstig advies staat van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Olen en de bezwaren van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Herentals, waarvan de verwerende partij in de bestreden beslissing niet ten onrechte vaststelt dat ze zodanig zijn dat “er bijna dient geconcludeerd te worden dat het hier een ongunstig advies betreft”. Bovendien heeft de verwerende partij de bezwaren inzake het niet verenigbaar zijn met de goede ruimtelijke ordening omwille van het oprichten van de turbines “in de groene gordel van Olen en Herentals” en in “één van de laatste open ruimtes”, omwille van de “aanslag op de open ruimte”, “visuele hinder” en “storend in het landschap”, gegrond bevonden. Deze adviezen en de beoordeling van de bezwaren zijn in overeenstemming met de beoordeling in de bestreden beslissing dat de inplantingsplaats van het aangevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

4.

Waar de verzoekende partij aanvoert dat het bestreden besluit tegenstrijdig gemotiveerd zou zijn, verwijzende naar het niet weerhouden bezwaar inzake natuurwaarden, dient met de eerste tussenkomende partij vastgesteld te worden dat de bezwaren inzake het aantasten van een waardevol openruimtegebied door de verwerende partij wel werden weerhouden, zoals hierboven reeds is vastgesteld.

Uit het geheel van de overwegingen van de bestreden beslissing blijkt voldoende duidelijk dat de verwerende partij het aangevraagde als onverenigbaar beoordeelt met een goede ruimtelijke ordening, omwille van de inplanting van de turbines in waardevol openruimtegebied.

5.

De verwerende partij stelt terecht dat ze in de bestreden beslissing in eerste instantie overweegt dat de windturbines voorzien zijn midden in een openruimtegebied, dat in de Landschapsatlas gekend is als relictzone.

De verzoekende partij betwist in haar uiteenzettingen in het verzoekschrift onder het tweede middel niet dat haar project gelegen is “midden in een openruimtegebied”, noch dat het gebied in de Landschapsatlas gekend is als relictzone. Ze stelt slechts dat de verwerende partij “niet kon volstaan met de overweging dat het gaat om een openruimtegebied dat gekend is als relictzone met belangrijke natuur- en landschapswaarden”, gezien de gunstige adviezen van het Agentschap Natuur en Bos, Onroerend Erfgoed – landschappen en het Vlaams Energieagentschap.

De verzoekende partij toont echter niet aan dat de bedoelde adviezen afbreuk zouden doen aan de vaststellingen van de verwerende partij dat de inplantingsplaats is gelegen in openruimtegebied en in een relictzone. De verzoekende partij toont evenmin dat deze vaststellingen niet zouden kunnen volstaan om te besluiten dat het gevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening.

Door de dupliek van de verzoekende partij in de wederantwoordnota dat de ligging in een relictzone geen beoordelingsgrond kan vormen, geeft zij een andere wending aan de kritiek die

zij heeft uiteengezet in haar verzoekschrift onder het tweede middel. Een dergelijke aanvullende kritiek kan niet op ontvankelijke wijze voor het eerst in de wederantwoordnota worden aangevoerd.

6.

Het feit dat de verwerende partij in de bestreden beslissing verwijst naar een beschrijving van de betrokken open ruimte in het ruimtelijk structuurplan van de gemeente Olen en van de gemeente Herentals, maakt in tegenstelling tot wat de verzoekende partij voorhoudt, geen schending uit van artikel 2.1.2, § 7 VCRO. Deze bepaling belet niet dat de beschrijving van de kwaliteiten van een openruimtegebied in een structuurplan mede betrokken wordt bij de beoordeling van de verenigbaarheid van een aanvraag met de goede ruimtelijke ordening.

Bovendien moet met de verwerende partij vastgesteld worden dat in de bestreden beslissing slechts in tweede instantie wordt verwezen naar de beschrijving van de betrokken open ruimte in de ruimtelijke structuurplannen.

7.

De conclusie van het voorgaande is dat de verzoekende partij er niet in slaagt om de ondeugdelijkheid aan te tonen van het tweede weigeringsmotief.

B. Eerste en derde middel

Standpunt van de partijen

1.

In het eerste middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, artikel 4.3.1 en 2.1.2, § 7 VCRO, van het zorgvuldigheidsbeginsel, het continuïteitsbeginsel en de materiële motiveringsplicht, uit machtsoverschrijding en uit ontstentenis van de rechtens vereiste feitelijke en juridische grondslag.

De verzoekende partij zet uiteen:

“..."

Doordat, de GSA de vergunning heeft geweigerd op grond van een beweerde strijdigheid met het clusterings- en bundelingsprincipe uit de Omzendbrief EME/2006/01-R0/2006/02 "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines";

Dat de GSA van mening is dat er geen vergunning verleend kan worden voor twee windturbines omdat men slechts kan spreken van een cluster vanaf drie windturbines; dat de GSA verder van mening is dat er onvoldoende wordt gebundeld met het Albertkanaal;

..."

Dat verzoekende partij onderzocht heeft of op deze locatie 3 turbines ingeplant kunnen worden, maar dat de inplanting van meer dan twee turbines op deze locatie niet mogelijk is gebleken vanwege milieutechnische aspecten in het bijzonder geluidshinder;

Dat in geen enkele decretale of reglementaire bepaling wordt voorgeschreven dat windturbines minstens per drie moeten worden ingeplant (Zie R.v.St., nr. 213.774, 9 juni 2011, Verbrugghe);

Dat de GSA blijkbaar voortgaat op de Omzendbrief EME/2006/01-R0/2006/02 inzake het afwegingskader voor windturbines; dat deze Omzendbrief evenwel geen verordenende

kracht heeft maar slechts richtlijnen bevat die de Vlaamse overheid zich voorneemt te zullen volgen bij de beoordeling van aanvragen voor de bouw en de exploitatie van windturbines; dat aangezien de GSA er van uitgaat dat het clusteringsprincipe een dwingende rechtsregel is waarvan niet kan worden afgeweken, de weigering van de vergunning niet gesteund is op een deugdelijk, in rechte en in feite aanvaardbaar motief.

...

Dat de GSA in het verleden wel degelijk stedenbouwkundige vergunningen heeft verleend voor clusters van "slechts" twee windturbines, hetgeen perfect te verantwoorden is aangezien er geen enkele decretale of reglementaire bepaling voorschrijft dat een windturbinepark uit met minimaal 3 turbines bestaat, en dit ook niet uit de (niet-verordenende) Omzendbrief voortvloeit (zie stuk 7); dat de weigering van de vergunning om reden dat er geen sprake zou zijn van een cluster in strijd is met het continuïteitsbeginsel als beginsel van behoorlijk bestuur;

..."

De verwerende partij repliceert:

“...

Vanaf 3 windturbines wordt van een “cluster” gesproken. De Omzendbrief spreekt aldus duidelijk van een voorkeur voor groeperingen van minstens 3 windmolens, dit om de impact op de open ruimte die hoe dan ook zal worden veroorzaakt door de inplanting van de windmolens, zo efficiënt mogelijk te benutten.

...

Deze omzendbrief geldt als een duidelijke richtlijn, en de Vlaamse Overheid heeft zich voorgenomen zich te eraan te zullen houden.

...

Aldus is niet enkel het ontbreken van een “cluster” van minstens drie windmolens een argument om de vergunning te weigeren, doch ook het feit dat voor het betreffende gebied een globale visie ontbreekt, waardoor mogelijk betere inplantingsplaatsen kunnen worden gehypothetheerd door het verlenen van de vergunning.

...”

De eerste tussenkomende partij voegt hieraan nog toe:

“...

In dit kader kan vooreerst verwezen worden naar de vaste rechtspraak van de Raad van State die stelt dat een middel onontvankelijk is en niet tot de vernietiging kan leiden als in dit middel kritiek wordt geleverd op een overtollig motief. Dit standpunt wordt ook bijgetreden door Uw Raad. Een motief is overtollig als de aangevochten beslissing een ander motief of andere motieven bevat die haar kunnen verantwoorden. Van zodra één motief volstaat om een vergunning te weigeren, is kritiek op de andere motieven niet ontvankelijk.

...

Zo blijkt uit de Omzendbrief dat het principe van gedeconcentreerde bundeling complementair is met één van de pijlers waarop de omzendbrief steunt, nl. een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Deze pijler is op zijn beurt dan weer een essentieel element voor de toetsing van een bouwaanvraag aan de goede ruimtelijke ordening.

...

Voor de behandeling van vergunningsaanvragen voor windturbines maakt het hierboven aangehaalde principe van gedeconcentreerde bundeling bovendien een zelfstandig beoordelingselement van goede ruimtelijke ordening uit.

...”

2.

In het derde middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 4.2.22 §1 VCRO, artikel 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, de materiële motiveringsplicht en machtsoverschrijding.

De verzoekende partij zet uiteen:

“ ...

Doordat, de vergunning mede wordt geweigerd o.a. op grond van het ongunstig advies van Scheepvaart volgens hetwelk er geen domeinvergunning zou verkregen kunnen worden voor de oprichting van de turbines;

...

Terwijl, volgens artikel 4.2.22 §1 VCRO stedenbouwkundige vergunningen een zakelijke karakter hebben, en steeds worden verleend onder voorbehoud van de op het onroerend goed betrokken burgerlijke rechten.

Dat de vergunningverlenende overheid dus niet moet nagaan of de aanvrager over het eigendomsrecht of andere zakelijke of persoonlijke rechten beschikt op de gronden in kwestie; dat vergunningen verleend kunnen worden onder het impliciete voorbehoud van burgerlijke rechten; dat voor gebeurlijke discussies over burgerlijke rechten enkel de hoven en rechtbanken bevoegd zijn.

Dat de vergunningverlenende overheid dan ook geen stedenbouwkundige vergunning mag weigeren omdat de aanvraag niet zou beschikken over een domeinvergunning op de percelen in kwestie.

Dat de NV Scheepvaart daarenboven geen eigenaar is van de percelen waarop de turbines worden ingeplant; dat de verzoekende partij wel degelijk beschikt over een recht van opstal op de percelen waarop de turbines staan evenals op de percelen waarboven de wieken draaien;

...

Dat de verwijzing naar de "mogelijkheid voor de bouw van een nieuwe sluis" de weigering van de vergunning evenmin kan dragen; dat dit een louter hypothetische bewering is, die niet wordt geconcretiseerd; dat niet ingezien kan worden hoe de mogelijke vernieuwing van de sluis zou gehypothekeerd worden door de inplanting van twee windturbines op ca. 200 m van de sluis.

...”

De verwerende partij repliceert:

“ ...

Vooreerst wenst verwerende partij erop te wijzen dat bovenvermelde overwegingen in verband met de clustering, het gebrek aan globale visie, de relictzone en het openruimtegebied, de dragende weigeringsmotieven zijn.

...

Zoals aangetoond, zijn dit wettige motieven en gelden deze motieven als afdoende en voldoende om de bestreden beslissing te schragen.

...

Aldus heeft verzoekende partij geen belang bij dit derde middel, dat gericht is tegen een ander weigeringsmotief.

...

De eerste tussenkomende partij sluit zich hierbij aan.

De tweede tussenkomende partij repliceert nog het volgende:

“ ...

Verzoekende partij verwacht hier duidelijk het bouwen van de windturbines en het leggen van de leidingen. Het advies van De Scheepvaart strekt zich niet uit tot de locatie, de vergunbaarheid of burgerlijke rechten van de turbines zelf, doch meldt enkel dat er geen domeinvergunning voor het leggen van de leidingen in de buurt van de sluis verkregen kan worden gelet op de mogelijkheid van de bouw van een nieuwe sluis.

...

Wegens dringendere prioriteiten is de aanpassing van betrokken sluis nog niet in een meerjarenprogramma opgenomen, en is er nog geen werk gemaakt van gewestplanwijzigingen of RUP's. Maar het staat vast dat er ter plekke een nieuwe sluis zal gebouwd worden.

De Scheepvaart streeft er als zorgvuldig en voorzichtig bestuur naar transparant en duidelijk te communiceren door nu al aan te geven dat op het voorziene tracé voor de leidingen op termijn een nieuwe sluis gebouwd zal worden, en de huidige aanvraag voor dit tracé te weigeren, niet alleen in het belang van de eigen werking, maar ook in het belang van verzoeker zelf, die anders met een aanzienlijke kost voor het verplaatsen van de leidingen geconfronteerd zal worden.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

Uit de bespreking van het tweede middel is gebleken dat het bestreden besluit gesteund is op drie weigeringsmotieven onder de titel “goede ruimtelijke ordening” en dat de verzoekende partij er niet in slaagt de ondeugdelijkheid aan te tonen van het tweede weigeringsmotief.

2.

Artikel 4.3.1, §1, eerste lid, 1°, VCRO bepaalt:

“Een vergunning wordt geweigerd:

- 1° indien het aangevraagde onverenigbaar is met:*
a) stedenbouwkundige voorschriften of verkavelingsvoorschriften, voor zover daarvan niet op geldige wijze is afgeweken,
b) een goede ruimtelijke ordening;...”

Uit artikel 4.3.1, § 1, eerste lid, 1° VCRO volgt dat een vergunning moet worden geweigerd indien het aangevraagde onverenigbaar is met een goede ruimtelijke ordening. Het motief dat het aangevraagde strijdig is met de goede ruimtelijke ordening, is derhalve een draagkrachtig motief om een vergunning te weigeren.

Zoals uit de bespreking van het tweede middel is gebleken worden in de bestreden beslissing onder de titel “beoordeling van de goede ruimtelijke ordening” drie weigeringsmotieven vermeld. De weigeringsmotieven houden duidelijk verband met de goede ruimtelijke ordening. De Raad is in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidsstoezicht enkel bevoegd na te gaan of de verwerende partij de haar toegekende appreciatiebevoegdheid inzake de beoordeling van de

goede ruimtelijke ordening naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen. In het tweede middel, zoals uiteengezet in het verzoekschrift, toont de verzoekende partij niet aan dat het tweede weigeringsmotief geen afdoende motivering kan vormen voor het bestreden besluit.

De “bijkomende” weigeringsmotieven die door de verzoekende partij betwist worden onder het eerste en derde middel zijn overvloedige motieven waarvan een eventuele onregelmatigheid zonder invloed is op het afdoende karakter van het voormelde weigeringsmotief van het bestreden besluit. De eventuele gegrondheid van kritiek op een overvloedig motief kan niet tot de onwettigheid van het bestreden besluit leiden.

Het eerste en derde middel kan niet dienstig aangevoerd worden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het beroep is ontvankelijk maar ongegrond.
2. De kosten van het beroep, bepaald op 175,00 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.
3. De kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro voor elk van de tussenkomende partijen, komen ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 17 oktober 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, vierde kamer, samengesteld uit:

Nathalie DE CLERCQ, voorzitter van de vierde kamer,

met bijstand van

Eddie CLYBOUW, griffier.

De griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Eddie CLYBOUW

Nathalie DE CLERCQ